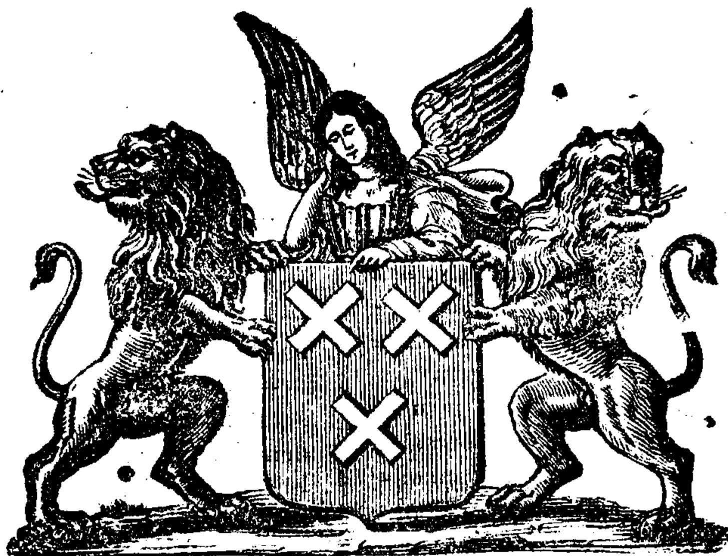
No. 225. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK
NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 21 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den September.

Het gouvernement heeft wederom de volgende telegraphische depeches doen bekend maken:

» *De kommandant der 20ste militaire divisie aan den president van den raad*,

» Baijonne 16 september.

» Vier bataillons Navarrezen zijn te Sarre op ons grondgebied gevlugt. Er blijven nog acht bataillons in Navarre. *Espartero* moet heden van Urdax vertrekken om hen te vervolgen."

» *De prefect der Neder-Pijreneën aan den minister van binnenlandsche zaken*,

» Don *Carlos* is gisteren avond ten 8 ure naar zijne bestemming vertrokken. Alles heeft in de grootste orde plaats gehad."

De ministeriele bladen bevestigen heden, dat de bestemming van don *Carlos* te Bourges is, en een aide-de-camp van den maarschalk *Soult* don *Carlos* is te gemoet gereisd om hem derwaarts te geleiden. Men zegt hier intusschen dat don *Carlos* niet lang in Frankrijk blijven zal. Hij zou een of twee maanden te Bourges blijven en zich vervolgens naar Italie begeven, na alvorens een acte geteekend te hebben, waarin hij afstand van zijne aanspraak op den spaanschen troon doet; hij had verlangd te Parijs te wonen, maar zulks was hem geweigerd. Voorts zegt men, dat het spaansch gouvernement zich verbonden heeft om don *Carlos* een jaargeld van 20 millioenen realen (5 millioen fr.) uit te keeren, en dat het kabinet der Tuilerien hem de betaling gewaarborgd heeft.

De spaansche gezant, markies *van Miraflores*, heeft sedert twee dagen drukke conferentien met den minister van binnenlandsche zaken, den heer *Duchatel*; zoo men denkt hebben deze bijeenkomsten betrekking op de maatregelen, met opzigt tot don *Carlos* en het groot getal spaansche vlugtelingen te nemen.

Volgens een los gerucht door den *National* vermeld, zou de infant don *Sebastiaan*, terwijl hij zocht de karlistische troepen bijeen te houden, door zijne eigene soldaten doodgeschoten zijn geworden. In de berigten van Baijonne wordt intusschen gezegd, dat de Infant aldaar aangekomen is.

De bijzondere berigten uit Baijonne tot den 15den behelzen de volgende ophelderende tijdingen:

» Don *Carlos* met zijn' staf, vier bataillons van Alava, en een van Cantabrie, zijn den 13den naar Urdax heengedreven, een dorp op de uiterste grenzen van Navarre gelegen. Deze beweging is het gevolg geweest van de operatien van den hertog der Overwinning naar Elisondo, aan het hoofd eener aanzienlijke magt. De karlistische afdeeling die de valiei van Bastan bezette is afgesneden geworden; alleen twee Navarresche bataillons zijn uitgeweken, ten gevolge van een heet gevecht op den berg Belate. Urdax is een ware trechter, die geen kans oplevert om weêrstand te bieden. Don *Carlos* heeft zich dus wel genoodzaakt gezien in Frankrijk te wijken; een groot getal personen van het gevolg des prinsen zijn reeds aangekomen. De oude *Moreno* en de graaf *de Negri* zijn reeds hier. Men verneemt dat don *Carlos* met de prinses *van Beira*, de prins van Asturie en de infant don *Sebastiaan*, des namiddags ten half vijf ure in Frankrijk zijn gekomen; zij zullen te Espeleta nachtverblijf houden, en morgen alhier komen.

In eene andere correspondentie uit Bayonne wordt gezegd:

» De pretendent heeft zich in handen gegeven van den onderprefect van Bayonne, die hem op de brug van Ancharry-Aranas afwachtte. De pretendent is met zijne familie, den generaal *Elio* en zijn staf overgekomen. Don *Carlos* is in burgerkleeding; de Prinses is met een blaauwe berret versierd. Ten kwartier voor vijf ure zijn zij op ons grondgebied gekomen. De Prins en zijne familie zijn onmiddellijk naar den heer *Goyeneche*, commissaris-generaal van policie te St.-Pé, geleid; zij moeten verder, onder geleide, naar het binnenste van Frankrijk gevoerd worden. Het hoofdkwartier van *Espartero* is te Urdach. Deze generaal heeft eergisteren de bergengte van Belate aangevallen, die door de karlisten dapper verdedigd, doch ten laatste verlaten is. De geheele magt over welke de pretendent in Navarre beschikte, is in Frankrijk gekomen en aldaar ontwapend geworden. Men begroot het getal op 3000 manschappen. Moeijelijk zou men den staat van ellende en ontblooting van het karlistisch leger kunnen afschetsen. Het eerste wat men moest doen, was brood te geven aan de uitgehongerde soldaten."

Het *Mémorial Bordelais* van den 16den vermeldt, dat don *Carlos* bij den generaal *Harispe* had doen vragen, onder welken titel hij in Frankrijk zou ontvangen worden; waarop hem geantwoord was dat hem de eer zou worden bewezen die een ongelukkig vorst toekwam; daarop was don *Carlos* tot het besluit gekomen om de grenzen over te gaan.

— In de berigten uit Madrid tot den 11den wordt gemeld, dat de cortes eindelijk geconstitueerd zijn en de heer *Calatrava* tot president van de kamer der gedeputeerden gekozen is; de heer *Zumala Carreguy* is eerste vice-president. In de zitting van den 11den, waarin de ministers van justitie en van oorlog tegenwoordig waren, las de eerste het volgend ontwerp van wet voor:

Art. 1. De *fueros* der Baskische en Navarresche provincien worden bevestigd.

Art. 2. Zoodra mogelijk, na echter vooraf de provincien gehoord te hebben, zal het gouvernement aan de cortes de wijzigingen voorstellen, die het noodig zal oordeelen, om het belang dier gewesten met het algemeen belang der natie en de staatkundige constitutie der monarchie overeen te brengen.

Er werden voorts in deze zitting twee commissien benoemd, één voor het antwoord op de troonrede; eene andere voor het onderzoek van bovenstaand ontwerp.

Door een aantal leden, waaronder de heeren *Olozaga*, *Calatrava*, *las Navas*, *Arguelles*, *Zumala Carreguy*, *Mendizabal*, was een adres voorgesteld om de koningin met de jongste gebeurtenissen geluk te wenschen, dit voorstel werd met eenparigheid aangenomen; daarin laat de kamer zich niet ongunstig uit over de bepalingen der overeenkomst van Bergara.

Op den 11den was er aan het hof weder een groot feestmaal, waarop het korps diplomatiek genoodigd was. — De koningin was ten toppunt van vreugd, na de ontvangst der jongste berigten en bij het lezen van al de betuigingen van verkleefdheid en vaderlandsliefde, die thans van alle zijden inkwamen en de kolommen der officiele Madridsche courant vulden.

— Onze ministeriele bladen bevestigen, dat het gouvernement den generaal *Espartero* tot grootkruis van het legioen van eer benoemd heeft.

— De onlusten in het departement Sarthe ter gelegenheid van den uitvoer van granen zijn ernstiger geweest dan men eerst gedacht had. Men heeft de voerlieden die granen naar Parijs wilden vervoeren met geweld gedwongen hunne vrachten af te laden. Te Mans heeft men pogingen gedaan om barikaden op te rigten, en den prokureur des konings die de menigte wilde bedaren, benevens de troepen, met steenen geworpen, zoodat er versterking van troepen is moeten aanrukken. Een dertigtal personen is gearresteerd.

— Het dagblad *la Presse* meldt, dat de zaak der geprotesteerde Amerikaansche wissels op het punt was van geschikt te worden, ten gevolge van de komst te Parijs van den Amerikaanschen agent *Jaudon*.

— Ter beurze van heden (18 *September*) waren genoteerd 5 pCt. 110,60; 3 pCt. 81,05; Nap. r. 101,55; Sp. Ardoin geopend 34, gebleven 33⅞; Passive 9½; oud diff. z. int. 10; nieuwe diff. z. int. 15 drie achtste; Rom. L. 102¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den September.

« Gisteren is Z. D. de vorst *von Metternich* met zijn gemalin alhier aangekomen en in het hotel van den Roomschen keizer afgestapt.

— In een Stuttgardts blad leest men:

» De *Correspondent von und für Deutschland* behelst, in deszelfs nommer van den 12den dezer, een berigt, alsof HH. KK. HH. de Erfprins en Erfprinses *van Oranje* binnen kort hier werden verwacht, terwijl Mevrouw de Erfprinses zich dikwijls ongesteld zou bevinden, en het klimaat der Nederlanden niet kon verdragen.

» Wij kunnen uit eene goede bron verzekeren, dat het gerucht eener ongesteldheid van H. K. H., en eene daardoor veroorzaakte herhaalde reis van den lijfarts *von Ludwig* naar Holland, even ongegrond is, als dat van de aanstaande komst Hunner Koninklijke Hoogheden te Stuttgart.

— Naar luid van berigten uit Zurich, van den 12den, was aldaar den vorigen dag eene bijeenkomst van Landdags-afgevaardigden van onderscheidene kantons gehouden, en hadden toen de gezanten van Bern, Lucern, Solothurn, St. Gallen, Aargau en Bazelland verklaard, dat zij het nieuwe bestuur van Zurich niet als eedgenootschappelijk bewind erkenden. Die van Uri, Schwytz, Unterwalden, Zug, Freiburg, Waadt en Geneve hadden zich voor het erkennen van dat bestuur verklaard. — De zittingen van den Landdag zouden vooreerst nog geschorst blijven, tot dat de nieuwe orde van zaken in Zurich volkomen gevestigd zou zijn.

— Te Berlijn zijn sommigen niet vreemd van het denkbeeld, dat het bijeentrekken van talrijke troepen op één punt een uitgestrekter doel dan het houden van wapenoefeningen heeft. Zij vinden het opmerkelijk, dat noch de keizerin noch een der jongere kinderen van den keizer, zooals vroeger plaats had, tot bijwoning der groote wapenschouwing is afgereisd, en willen onderrigt zijn dat vele troepen, die uit Kursk en Orel insgelijks naar Borodino hadden moeten trekken, order ontvangen hebben om halt te houden, terwijl aan eenige regimenten bevel gezonden zou zijn om een anderen weg in te slaan. Deze opmerkingen komen blijkbaar van den kant derzulken, die vermoeden dat de russische regering binnen kort een beslissenden stap ten aanzien der zaken van het Oosten doen zal, dewijl zij niet dulden kan, dat andere mogendheden het traktaat, tusschen Rusland en Turkije, na het overtrekken van den Balkan gesloten, krachteloos willen maken.

— Uit Rome wordt van den 7den geschreven dat in Genezzano, een stadje in het Aeguergebergte, een volksopstand is uitgebroken, ten gevolge van een bevel des stedelijken gouverneurs, om, uithoofde van eene aanstekende ziekte, de graven in de kerken te sluiten, en de lijken op de kerkhoven te begraven. Ontevreden over dezen maatregel, had het volk allerhande buitensporigheden begaan en zelfs het leven van den gouverneur bedreigd. Er waren dragonders afgezonden om de rust te herstellen.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den September.

Eergisteren is de hertog *van Wellington* op het kasteel van Windsor aangekomen en heeft de koningin met de koning en de koningin der Belgen op de wandeling verzeld.

— De ministers van Frankrijk, Rusland, Turkije en van de Vereenigde Staten hebben gisteren op het bureau van de buitenlandsche zaken gearbeid, waarna er depêches aan onderscheidene britsche gezantschappen zijn afgezonden.

— Luidens brieven uit Lissabon, zou het bestuur waarschijnlijk weder onder den hertog *de Palmella*, dus in den Engelschen geest, gewijzigd worden.

— Volgens tijdingen van de Kaap de Goede Hoop, tot den 11 Julij, werden de planters aan de grenzen weder zeer door de Kaffers verontrust.

— Ons ministeriële Avondblad zegt, dat nog, wel is waar, geen verdrag tusschen het Fransch bewind en de republiek van Texas, tot erkenning dezer laatste, gesloten is, doch dat de onderhandelingen dien uitslag wel zullen hebben.

Hetzelfde blad geeft zich veel moeite om ons bewind van den blaam te zuiveren, dien de *Times* hetzelve aanwrijft, van door omkooping *Maroto* tot het nederleggen der wapenen te hebben gebragt.

» De komst van don *Carlos* op het Fransch grondgebied heeft de Spaansche fondsen op nieuw doen vooruitgaan; doch de beurs bleef, over het geheel, gedrukt door de ongunstige berigten nopens den oogst en het gebeurde met de Amerikaansche wissels te Parijs. Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 90⅝; Ned. 2½ pCt. 54⅜; de 5 pCt. 104 drie achtste; Spanje, *Ardoins*, 32¼; Passief 9⅝; Portugal 24 drie achtste.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den September.

l'Indépendant vermeldt dat de nieuwe belgische gezant te Rome graaf *d'Oultremont*, met den 20sten dezer naar zijn post vertrekt. De heeren baron *van den Steen*, *v. d. Hoogvorst* en *Ch. d'Oultremont* verzellen den graaf als aan de legatie geattacheerd.

— Het berigt dat de kamers vroeger dan op den gewonen tijd, en wel in den loop der maand october zouden bijeenkomen, wordt weder tegengesproken.

— De oorlogsminister *Willmar* is van zijn togt naar Namen en Luxemburg alhier teruggekomen. — Ook zijn te Antwerpen teruggekeerd de heeren *Rogier*, *Catteaux-Wattel* en *Jacobs*, leden der gemengde commissie voor de vaart op de rivieren, die een togt naar Holland gedaan hebben.

— De bisschop van Gent heeft eenen herderlijken brief aan de geestelijken van zijne diocèse geschreven, met last, om denzelven den Zondag na de ontvangst in de kerken te lezen. In dien brief laat de bisschop zich zeer sterk uit tegen die Vlaamsche dagbladen, welke beweerd hebben, dat de geestelijken, in zekere talrijke vergadering derzelve, zich hevig tegen de grondwet verklaard zouden hebben, en waarin hij zijne onderhoorigen ernstig waarschuwt, geene zoodanige dagbladen te lezen, en zich geheel toe te vertrouwen aan de waardige priesters, die hen den weg des hemels aanwijzen en hen helpen aldaar te komen.

— Naar men zegt, zou het gouvernement zich bezig houden met een plan, om op nieuw in de zaken der Belgische bank tusschen beiden te komen, voor verschillende millioenen, als waarborg of wel als geldschieter.

— De koers der Ardoins is heden minder gewild geweest dan de beide vorige dagen; een gevolg van het afkomend fondsenmerk uit Parijs, waar de eerste rijzing, gelijk gewoonlijk, weder door eene reactie gevolgd wordt. Hier was de koers der Ardoins heden 28⅝, ¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten September.

In ons nommer van 15 en 16 dezer hebben wij melding gemaakt van het schuttersfeest der leden van het aloud, in deze stad gevestigd *St.-Joris-gilde*, op maandag den 23sten alhier te houden. Thans zijn wij in staat gesteld het programma van den plegtigen optogt der leden van het Gilde, bij het uittrekken voor het koningsschieten, 't welk des morgens ten half tien ure bepaald is, mede te deelen:

Programma van den Optogt:

1. Een korporaal der schutterij met vier manschappen.
2. De tamboers der schutterij.
3. Het stafmuzijk der 1ste afdeeling.
4. Een detachement schutterij.
5. De schildknapen van het Gild, waarvan de eene de Gans, de andere de Zilveren Wijzer en het Schakel dragen.
6. De pijlenkokerdragers.
7. De standaarddrager in Riddergewaad der Middeleeuwen, met zijne twee wapenbroeders, allen te paard.
8. De Ridder-jubilaris met zijnen wapenbroeder te paard.
9. De Ridder Overdeken, ingesloten door de Ridders Deken en aankomende Busmeester.
10. De HoogEdel Gestrenge Heeren Generaal-Majoors Opperbevelhebber en Plaatselijke kommandant der vesting en de Kolonel der 1ste afdeeling infanterie.
11. De Ringkraag gedragen door den jongsten Ridder, ingesloten de twee Ridder-commissarissen.
12. De andere Ridders twee aan twee.
13. De bogendragers.
14. Een detachement schutterij tot sluiting van den togt.

Bij den terugtogt gaat de Schutter-koning tusschen de Ridders Overdeken en Deken en draagt de jongste Ridder den versierden boog van den genoemden koning.

De trein zal de volgende straten doortrekken: Van den uitgang der Gilden-kamer in de Karrestraat, door de Ridderstraat over de Markt, volgende de Katerstraat, Veemarkt, Veemarktstraat, Markt, Ridder-, Eind-, en Ginnekenstraten.

Naar wij voorts vernemen, zal uit de woningen der leden van de Broederschap de vaderlandsche vlag worden gestoken, welk voorbeeld ongetwijfeld in het algemeen navolging zal vinden in de straten langs welke de trein passeren zal.

— De *Staats-Courant* behelst heden een koninklijk besluit van 15 dezer, houdende de benoemingen van procureurs bij den hoogen raad, de provinciale geregtshoven en arrondissements-regtbanken; alsmede de benoemingen van deurwaarders bij den hoogen in de provinciale geregtshoven. Tot procureurs zijn benoemd:

Bij den hoogen raad en bij het provinciaal geregtshof in Holland: Mr. *Jacob George Alexander Clant*, *Adrianus François de Bas*, *Daniel François*, Mr. *Sibout Schmolck*, *Petrus Johannes van der Burgh*, Mr. *Adrianus Quirinus Krayenhoff van de Leur*, Mr. *Gerrit van der Jagt*, Mr. *Martinus Eyssell*, allen thans provisioneel als zoodanig fungerende en wonende te 's Hage, en *Joan van den Honert J. Hz.*, fungerend procureur bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam.

Bij het provinciaal geregtshof in Noord-Braband en bij de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch: *Ego de Bergh*, *Bastiaan*

Adriaan Holster; Mr. *Paulus Verhellouw*, *Johannes Antonius van Ertryck*, *Leonardus Jacobus Sassen*, *Johannes Leonardus Schoenmaker*, *Gerardus Henricus Joannes Deckers*, *Gerardus Cornelis Henebiens*; allen procureurs bij de voormalige regtbank van eersten aanleg te 's Hertogenbosch en aldaar wonende, en *Johannes Gerardus Hermans*, procureur bij de voormalige regtbank van eersten aanleg te Eindhoven, wonende te Boxmeer.

Bij de arrondissements-regtbank te Eindhoven: *Elard Albert Rovers*, *Jan Josse Gerard Demarcour*, *Paulus Cornelis van Lelyveld van Cingelshouck*, *Justinus Carolus Ernestus van Velthoven*; allen procureurs bij de voormalige regtbank van eersten aanleg te Eindhoven, en wonende aldaar.

Bij de arrondissements-regtbank te Breda: *Caspar Govard Jan Bekkers*, *Marinus Daniel Piera*, Mr. *Paulus Gouverneur*, Mr. *Franciscus Johannes Jespers*, Mr. *Gerard Kleyn*, *Cornelis Franciscus Michielsen*; allen procureurs bij de voormalige regtbank van eersten aanleg te Breda.

2°. Tot deurwaarders bij den hoogen raad: *Johannes de Haan*, *Simon Vroom*, *Jacobus van Paaschen*, *Johannes Willem Frederik Seelenhorst*; allen laatstelijk deurwaarders bij het hoóggeregtshof te 's Gravenhage.

Bij het provinciaal geregtshof in Noord-Braband: *Willem de Haan*, *Johannes de Bruyn*, *Isaac Dirk Schmidt*; allen laatstelijk deurwaarders bij de regtbank van eersten aanleg te 's Hertogenbosch.

— De heer *W. L. Brocx*, 2de luitenant bij het 4de bataillon artillerie nationale militie, is naar men verneemt, benoemd tot ambtenaar voor de dienst van den waterstaat en 's lands gebouwen in Neêrlands Indië.

— Men schrijft, dat Z. M. aan Jhr. *N. van Wijk*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag heeft verleend, als 2de luitenant ingenieur bij het Indisch leger, als zijnde tot anderere functien overgegaan.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. aan den heer *G. Werndly*, officier van gezondheid van de 2de klasse, dienende bij de 8ste afdeeling infanterie, een eervol ontslag uit gemelde betrekking verleend, onder dankbetuiging voor de door hem aan het Rijk bewezen diensten.

— Naar men verneemt, houdt men zich tegenwoordig bij het gouvernement ernstig bezig met het beramen der voorbereidende maatregelen, welke de droogmaking van het Haarlemmermeer vordert. Men voegt er bij, dat deze onderneming de aandacht van het gouvernement op dit oogenblik meer tot zich trekt, dan de aanvrage tot verlenging van den spoorweg van Haarlem tot Rotterdam, welke verlenging, naar het schijnt, nog zoo spoedig niet zou plaats hebben.

— Uit 's Hertogenbosch wordt in een onzer bladen geschreven: Met genoegen verneemt men, dat de aftredende heeren leden der gewezen regtbank van koophandel ter dezer stede, hebben noodzakelijk geacht, in het belang van den handel, fabrijken en landbouw, eene aanzienlijke vergadering van notabele kooplieden binnen deze stad op morgen te beleggen, ten einde hun gevoelen in te winnen, en, zoo noodig, tot daarstelling van eene kamer van koophandel, in navolging van andere steden binnen dit Rijk, en zulks op grond van Z. M. besluit van den 8 October 1815, No. 18, te besluiten. Men heeft reden te hopen, dat dit lofwaardig plan veel bijval zal vinden; en zulks te meer, uit hoofde in de provincie Noord-Braband, waarvan deze stad de hoofdplaats is, niet eene kamer van koophandel bestaat.

— Op den 17den September is van Arnhem te Utrecht aangekomen, ten einde er garnizoen te houden, het reserve bataillon der 10de afd. inf. — Den 18den is aldaar aangekomen en heeft nachtkwartier gehouden de staf en het 1ste bat. der 8ste afd. inf., komende van Breda, gaande naar Groningen; en den 19den is mede aldaar aangekomen en heeft nachtkwartier gehouden het 2de bat. van dezelfde afd. komende insgelijks van Breda, gaande naar Leeuwarden.

— In de zitting van de Arrondissements-Regtbank te 's Hage, van eergisteren, is het roijement van de rolle bevolen der zaak van de Administratie der Nijverheid tegen den heer *Weemaels*, betrekkelijk den eigendom der normale drukkerij en gieterij, als zijnde partijen met elkander in minnelijke schikking gekomen.

— Door de Commissie van beheer over de tentoonstelling van schilderijen enz. te 's Hage, is ter kennis van het publiek gebragt, dat de zalen der tentoonstelling, in het gebouw der Teeken-Akademie aan den Boschkant, zullen geopend worden op maandag den 23 dezer, en de toegang daartoe alle dagen der week, uitgenomen des zondags, voor een ieder is opengesteld, van 10 tot 4 ure, mits voorzien zijnde van een toegang-biljet voor ieder persoon, bij den ingang van het gebouw te bekomen, tegen betaling van 25 cents.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. aan Jhr. *S. Dedel*, Nederlandsch gezant te Londen, de vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen der orde van den Rooden Adelaar, eerste klasse, hem door Z. M. den Koning van Pruissen onlangs geschonken.

— Van den Helder schrijft men van den 17den dezer: » Zr. Ms. fregat *de Zaan*, gekommandeerd door den kapitein ter zee *de Monnyé*, is heden morgen, omstreeks 9 ure, ter reede alhier aangekomen. In 102 dagen heeft deze bodem de reis uit de O. I. bezittingen naar hier afgelegd. Aangenaam was het te mogen vernemen dat het Etat Major en de geheele equipagie eene volmaakte gezondheid genoot."

— Uit Schiedam meldt men van den 19 September: » Op morgen zal alhier van de werf *de Nijverheid*, van de scheepsbouwmeesters *J. Gips en Zonen*, tegen den middag van stapel gelaten worden, het fregatschip *Prins Veldmaarschalk*, groot omstreeks 550 lasten hetwelk gevoerd zal worden door kapitein *T. B. Teunissen*, en bestemd is voor de vaart op de Oost-Indien, onder directie van de heeren *de Groot Roelands en Co.*

— Door de heeren gebroeders *Andreson*, te Amsterdam, zal binnen die stad worden opgerigt eene weverij van calicos.

— Op den 23den dezer is de zoölogische societeit te Utrecht, door haren stichter en directeur, den hoogleeraar *Th. G. Lidth de Jeude*, plegtig ingewijd in eene der zalen van het groote en schoone gebouw, waarin het aan genoemden hoogleeraar toebehoorende kabinet van natuurlijke historie en vergelijkende ontleedkunde thans geplaatst is. De gouverneur der provincie, met den griffier der provinciale Staten en den burgemeester der stad, benevens eene aanzienlijke schaar van leden en genoodigden woonden de plegtigheid bij. De hoogleeraar *van Lidth de Jeude* beklom ten half twee ure het spreekgestoelte en schetste in eene korte redevoering het nut en genoegen hetwelk de natuurlijke geschiedenis en inzonderheid de dierkunde haren beoefenaars schenken kan, waarna zijn hooggeleerde zijne hulde toebragt aan al de aanzienlijke personen en autoriteiten, door wier bescherming en medewerking deze inrigting was tot stand gekomen. Nadat de spreker zijne rede geëindigd had deed de heer Staatsraad, gouverneur der provincie, eene hartelijke aanspraak, aan den hoogleeraar *van Lidth de Jeude*, als directeur der societeit gerigt, die tevens het bewijs gaf van deszelfs belangstelling in alles wat den luister van het gewest, de stad en hare hoogeschool verhoogen kan. De avond van den feestdag werd door een groot getal der feestgenooten in het lokaal en in de met smaak verlichte tuinen der societeit doorgebragt, alwaar het korps muzykanten der 10de afdeeling eenige fraaije muzykstukken uitvoerde. Onder de genoodigden werd met genoegen opgemerkt eene commissie uit het bestuur der te Amsterdam gevestigde zoölogische societeit.

— De *Middelburgsche Courant* schrijft van den 18den het volgende: » Z. K. H. de prins *van Oranje*, benevens hoogstdeszelfs Zoon, prins *Hendrik*, en gevolg, zijn gisteren avond, met het koninklijk stoomjagt *de Leeuw*, voor Vlissingen gearriveerd. De voornaamste staf-officieren begaven zich dadelijk aan boord van Zr. Ms. aldaar ter reede liggend fregat *de Rijn*, ten einde HH. KK. HH. op te wachten en te complimenteren.

— Uit Zierikzee schrijft men het volgende: » Heden had het publiek dezer stad het genoegen te aanschouwen een jong geworpen bastaard leeuwen-tijger van het mannelijk geslacht, in de menagerie de *Eendragt*, van den heer *Antonie van Aken Wz.* Deze jong geworpen bastaard-leeuwen-tijger, waarvan vader de bekende leeuw *Nero*, en moeder de schoone koninklijke Bengaalsche tijgerin *Hectorine* is, verdient in alle deelen als eene groote merkwaardigheid beschouwd te worden, daar nog nimmer in Nederland, en vooral op het eiland Schouwen, zulk eene bijzonderheid heeft plaats gehad, en nog te meer daar deze jonge bastaard zelf door de tijgerin wordt gezogen, hetgeen met den aanwezigen bastaard-leeuwentijger (van elf maanden) niet heeft plaats gegrepen, daar deze door een klein hondje is gevoed geworden.

— In een der Duitsche dagbladen leest men de navolgende, onder de tegenwoordige omstandigheden, niet onbelangrijke opgave der Spaansche staatsschuld:

» Binnenl. rentgevende schuld tot 1834, 9 millioen pond. sterl.; niet rentegevende tot hetzelfde tijdstip, 38 millioen; totaal der binnenl. schuld 47 millioen pond. sterl.; buitenl. schuld, waaronder de leeningen der Cortes, 42 millioen pond. sterl.; de ongeliquideerde voorderingen op de Spaansche regering bedroegen in 1834, 277 millioen pond. sterl.; de achterstallige interessen van 14 millioen pond. sterl. Cortesbons, sedert 1823, beloopen 7 millioen pond. sterling."

Aan de Londensche beurs worden de volgende Spaansche fondsen genoteerd; 1°. Geconsolideerde 5 pCts. (Werk. Schuld): in 1834 werd eene 5 pCts. geldleening van 4 millioen pond. sterl. tot den prijs van 60 gesloten; terzelfder tijd erkende het gouvernement te Madrid de Cortes-leeningen en converteerde dezelve voor ²/₃ in 5 pCts. Werk. Schuld; de coupons verschijnen 1 Mei en 1 November; zij zijn gedurende drie jaren niet betaald; 2°. Passive, voortgesproten uit de conversie van 1834, waarbij werd bepaald, dat ¹/₃ der Cortesschuld passief blijven, maar achtereenvolgend in Werk. Schuld overgaan zoude; 3°. Uitgestelde schuld (Defered) ontstond uit de 55 pCt. achterstallige interest der Cortes-bons; deze Uitgest. schuld zoude van 2 Mei 1838 af aan tot 2 Mei 1849 jaarlijks met ¹/₁₀ door middel van loting in Werk. schuld worden overgebragt.

BOEKBESCHOUWING.

BIJBELSCH MAGAZIJN, voor alle standen. Eerste en tweede aflevering 1839. 8°. bij Gebr. DIEDERICHS te Amsterdam. Prijs voor dezen jaargang fl. 4,25.

Wij hebben vóór ons vier stukken van het *Bijbelsch Magazijn*, waarvan twee handelen over de Geschiedenis onder het Oude Verbond, en twee over de Geschiedenis van het Nieuwe. Wij treffen aan in N°. 1, een verhaal der schepping, en een van de geboorte van ADAM; in N°. 2, wordt ons herinnerd aan de geboorte van EVA, en aan den val der eerste menschen. In de beide eerste stukken handelende over de Geschiedenis des Nieuwen Testaments, treffen wij eerst aan de verschijning eens Engels aan ZACHARIA; daarna die aan MARIA; en in het tweede nummer den lofzang van ZACHARIA bij de besnijdenis zijns zoons, den voorlooper van CHRISTUS, voorafgegaan van het bezoek van MARIA aan ELISABETH. De inhoud van die verhalen heeft bijzonder onze aandacht geboeid; omdat wij verlangende waren den geest te kennen waarin die verhalen waren opgesteld; en in waarheid, wij hebben daarin den echt Christelijken bijbelschen, evangelischen en opgeklaarden zin aangetroffen, die zoo zeer behaagt, omdat zij de harten wint, tegelijk dat er tot het verstand gesproken wordt. Het *Bijbelsch Magazijn* draagt blijken dat het geschreven wordt door of onder de leiding van mannen die, bij grondige taal- en bijbelkennis, zich ten doel gesteld hebben om verstandelijke verlichting gepaard te doen gaan met die beschaving des harten, waardoor men vatbaar wordt, om het goede niet maar te bewonderen in anderen, maar om dat goede ook te betrachten, en alzoo opgewektheid te hebben, om het waarachtig geloof te doen vruchten dragen. Hier leert men de wijze, hoe men tot die vernieuwing des gemoeds komen kan en moet, om een Gode welbehagelijk en den mensch nuttig leven te leiden; en dat het niet moeijelijk valt, om, met een gevoelig en deugdzaam hart, christelijk te denken en te handelen. De het *Bijbelsch Magazijn* versierende platen bevallen ons wel; de uitvoering althans heeft ons eene goede gedachte ook van den kunstsmaak der redactie gegeven. Wij hopen dat dit zich aanvankelijk zoo gunstig aanbevelend werk, ook in het vervolg blijken dragen zal van dezelfde zorgvuldigheid zoo innerlijk als uiterlijk; en wij vleijen ons, bij de voortzetting van dit werk in staat gesteld te worden, om op bepaalde tijden daarvan een doorgaand verslag te zullen kunnen geven; het komt ons althans voor, dat bij werken van dien aard, het wel verdient nagegaan te worden, of de uitgave van een voor hen tot wie gesproken, of voor wie geschreven wordt, zoo belangrijk werk, dat zoo krachtig werken kan op de denkwijze en de zeden der Natie, bij voortduring aan de gekoesterde verwachting blijft beantwoorden. De *goedkoope* prijs en de keurige uitvoering van den druk, maken het ook in dit opzigt reeds zeer aanbevelenswaardig.

De heer *Alexandre*, directeur van het Fransche tooneelgezelschap der provincien, heeft jl. zaturdag, in tegenwoordigheid van een uitgelezen en talrijk publiek, het tooneeljaar in onzen Stads-Schouwburg geopend met *la Chanoinesse*, *la Marraine l'Ami Grandet*. De directeur werd in laatstgenoemd stukje en m^lle^. *Sophie Camus* in de *Marraine* met een daverend handgeklap ontvangen, welke toejuichingen ook aan de heeren *Dumas*, *Adolphe Meijer* en aan de dames *Guillard*, *Dumas* en *Célestine* te beurt vielen. Zaturdag e. k. zal de tweede voorstelling van dit gezelschap bestaan uit *Bruno le Fileur*, *Philippe* en *la Poupée*, in welk laatste stukje m^lle^. *Sophie Camus* te Groningen de vleijende goedkeuring van den aldaar zich toevallig bevindenden schrijver, den heer *Arnoud*, heeft mogen behalen. Alles, zoo wel in de stad als omstreken, bereidt zich tot het bijwonen dezer tooneelvoorstellingen. Voor de laatkomenden zal naauwelijks meer eene plaats te krijgen zijn.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *September*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53⅝, ⅝, drie achtste; dito 5 pCt. 101½; Kansbill. 25½; Am. Syndik. 4½ pCt. 95 drie achtste; dito 3½ pCt. 80⅝; Handelm. 173¾; O. Indie 5 pCt. 99⅞, 99; Ardoins 28¾, ⅞, drie achtste, ⅝; coupons 25⅝; Passieve 9¼, 9, 8¾; Fr. uitgest. 10; Columb. 22⅝, ¾; Peruanen 11¾, elf zestiende; Bi. Grieken 17.

*** Na een langdurig smartelijk lijden, voorzien van de H. H. Sacramenten der Kerk, overleed, heden, alhier tot mijne innige onbeseffbare droefheid, in den ouderdom van ruim 53 jaren, mijn overdierbare Vader de Wel-Ed. Gestr. Heer JACOBUS VAN CAMP, Eerste Luitenant bij de kompagnie Koninklijke Marechaussée van *Limburg*.

MAASTRICHT,
den 13. September 1839.

AUGUSTE VAN CAMP.

Eenige Kennisgeving.

VILLE DE BREDA.

THÉATRE-FRANÇAIS DES PROVINCES.

Les artistes, sous la Direction de MR. ALEXANDRE, auront l'honneur de donner:

SAMEDI 21 SEPTEMBRE 1839.

N°. 2 DE L'ABONNEMENT.

LA POUPÉE,

Vaudeville en 1 acte de MR. ARNOUD.

SUIVI DE

PHILIPPE,

Drame en 1 acte de MR. SCRIBE.

Le Spectacle sera terminé par

BRUNO LE FILEUR,

Comédie-Vaudeville en 2 actes, par M. M. COGUIARD FRÈRES.

On Commencera à 6 heures.

*** COMMISSARISSEN DIRECTEUREN over het TEEKEN-INSTITUUT der Stad *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse van de Ingezetenen derzelver Stad, dat de CURSUS voor de HANDTEEKEN- en BOUWTEEKENKUNDE, dit jaar weder zal aanvangen, met den 1en *October* aanstaande, en dat zal worden gevaceerd, tot het inschrijven van de Namen der genen, welke verlangen daaraan deel te nemen, op DINGSDAG den 24. dezer, des namiddags ten *drie* ure, in het Locaal voor het Teeken-Instituut, Wijk A. N°. 26, in de Eindstraat, binnen deze Stad.

BREDA, den 20. September 1839.

Commissarissen Directeuren voornoemd,
MR. J. F. C. J. DE ROY, P. L. FAES,
MR. C. J. F. VAN DEN HEUVEL, W. VERLEGH.

FRANSCH PENSIONAAT

VOOR JONGE JUFVROUWEN,

ONDER HET BESTUUR VAN MEVROUW

FLASSCHOEN-MICHAUX,

Rue Neuve, te *Vilvoorden*, bij *Brussel*.

Ouders die verlangen mogten de opvoeding hunner Dochters aan de zorgen van de Directrice van dit Instituut toe te vertrouwen, worden onderrigt, dat de Lessen met den 12den September weder op nieuw een aanvang genomen hebben.

Het onderwijs dat gegeven wordt, bestaat in de Fransche, Vlaamsche of Hollandsche Talen, Oefeningen in den Stijl, de Rekenkunst, het Boekhouden en het Schrijven in allerlei manieren.

Een gedeelte van den namiddag wordt dagelijks besteed met de oefening in fraaije Handwerkjes en het Naaijen.

Ieder Kweekelinge wordt de gelegenheid verschaft om de Eerdienst te volgen waarin zij opgevoed is.

De jaarlijksche kosten voor ieder Kweekelinge in het Pensionnaat is 180 Guldens in het jaar.

De Lessen in de Engelsche en Duitsche Talen, in het Teekenen, de Muzijk en de Danskunst zijn ten laste der Ouders.

De ligging der Plaats is allergezondst en heeft het voorregt eener gemakkelijke gemeenschap, door de nabijheid van een Station van den IJzeren Spoorweg.

Men adressere zich ter bekoming van het Prospectus bij de Uitgevers dezer.

Wij kunnen het Pensionaat van Mevrouw FLASSCHOEN-MICHAUX als een der beste in *Belgie* bestaande, aanbevelen, zoo wel met betrekking tot het Onderwijs, als ten aanzien der Zindelijkheid, van het Voedsel en de Zorgen die er worden besteed.

*** Den Ondergeteekende berigt het Reizend Publiek dat hij in de gelegenheid is, dagelijks des 's morgens omstreeks 5 ure, voor een zeer civielen prijs PASSAGIERS naar *ANTWERPEN* te vervoeren.

BREDA, 18 Sept. 1839.

A. ROPS,
in het Wapen van Nassau.

MEN PRESENTEERT TE HUUR OF TE KOOP,
om terstond te aanvaarden.

Een fraai en welgebouwd KOFFIJ-HUIS, met deszelfs bijzijnde MEUBELEN, gelegen op de schoonste Standplaatsen der Stad *Tilburg*; ook is het zeer geschikt om alle andere Affaires uit te oefenen.

Nadere informatien zijn te bekomen bij C. VAN BOMMEL, over de Groote Kerk te *Tilburg*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.